Avizul Comitetului Economic și Social European privind propunerea de decizie a Parlamentului European și a Consiliului privind participarea Uniunii Europene la majorarea de capital a Fondului european de investiții

[COM(2014) 66 final – 2014/0034 (COD)]

(2014/C 226/11)

Raportor general: **dl Michael SMYTH**

La 18 februarie 2014, și, respectiv, la 24 februarie 2010, în conformitate cu articolul 173 alineatul (3) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, Consiliul și Parlamentul European au hotărât să consulte Comitetul Economic și Social European cu privire la

Propunerea de decizie a Parlamentului European și a Consiliului privind participarea Uniunii Europene la majorarea de capital a Fondului European de Investiții

COM(2014) 66 final – 2014/0034 (COD).

La 25 februarie 2014, Biroul a însărcinat Secțiunea pentru piața unică, producție și consum cu pregătirea lucrărilor Comitetului pe această temă.

Având în vedere caracterul urgent al lucrărilor, Comitetul Economic și Social European l-a numit pe dl SMYTH raportor general în cadrul celei de-a 497-a sesiuni plenare din 25 și 26 martie 2014 (ședința din 25 martie 2014) și a adoptat prezentul aviz cu 133 de voturi pentru, 1 vot împotrivă și 3 abțineri.

1. **Introducere**

1.1 CESE sprijină inițiativa de a recapitaliza Fondul European de Investiții (FEI) pentru a-i permite să-și extindă rolurile de furnizor de capital de risc pentru IMM-urile cu o rată mare de creștere și capacitate de inovare.

1.2 Decizia de a majora capitalul subscris al FEI cu până la 1,5 miliarde EUR reprezintă un stimulent puternic pentru potențialul de investiții al FEI, în contextul crizei economice și al stagnării economiei europene, dar se poate pune întrebarea dacă chiar și această majorare nu este prea mică.

1.3 Anchete și date recente privind finanțarea IMM-urilor și creditele bancare arată că accesul la finanțare (capital de investiții și capital circulant) reprezintă cea mai presantă problemă cu care se confruntă IMM-urile. Ritmul de creștere a activității de creditare bancară a întreprinderilor a scăzut în fiecare din ultimele trei luni. Misiunea FEI se limitează la întreprinderi cu o rată mare de creștere și capacitate de inovare, dar nu este cazul să se întreprindă o recapitalizare chiar și mai amplă, pentru a permite extinderea acestei misiuni?

1.4 CESE reamintește solicitarea sa pentru o recapitalizare substanțială a FEI, pentru ca acesta să-și poată îndeplini rolul ce i-a fost atribuit inițial, și anume un fond de capital de risc cu misiunea de a finanța în special întreprinderile nou-create de înaltă tehnologie.

1.5 CESE propune ca o cotă de 20 % din profitul net să fie plătită sub formă de dividende și utilizată la acoperirea unei părți a costurilor măririi de capital. CESE sprijină eforturile de a echilibra randamentele politice și financiare ale FEI și de a atrage instituții financiare cu profil adecvat în efortul de a-și mări capitalul subscris.

2. **Propunerea**

2.1 Fondul European de Investiții (FEI) îndeplinește două roluri principale:

— furnizarea capitalului de risc, pentru a crește disponibilitatea capitalului de risc pentru IMM-urile cu o rată mare de creștere și capacitate de inovare;

— furnizarea de garanții și alte inițiative de finanțare cu partajarea riscurilor, pentru a îmbunătăți capacitatea instituțiilor financiare de creditare a IMM-urilor.

2.2 FEI își utilizează propriile fonduri și, de asemenea, gestionează pe următorii ani o serie de programe UE, cum ar fi Orizont 2020 și COSME. Se preconizează că FEI își va dubla expunerea aferentă garanțiilor și capitalului de risc și prin urmare o creștere a capitalului său este esențială. În prezent, FEI se află în proporție majoritară în proprietatea Băncii Europene de Investiții (BEI) (62,1 %). Ceilalți acționari sunt Uniunea Europeană (30 %) și 24 de instituții financiare publice și private (7,9 %).

2.3 Propunerea susține majorarea capitalului subscris al Fondului de la 3 miliarde EUR la 4,5 miliarde EUR, din care 20 % să fie capital vărsat. Acest capital va spori capacitatea FEI de a-și consolida activitatea de creditare și va stimula creditarea IMM-urilor cu 11 până la 20 de miliarde EUR în 2014 și 2015.

3. **Observații privind propunerea**

3.1 La prima vedere, recapitalizarea FEI este fără nicio îndoială o evoluție pozitivă. Datele BCE arată că totalul creditelor acordate întreprinderilor s-a diminuat constant în cele trei luni precedente lunii ianuarie 2014. Cea mai recentă anchetă privind creditele bancare a arătat că accesul la finanțare este cea mai presantă problemă cu care se confruntă IMM-urile din zona euro, deși cu o distribuție geografică neuniformă. Principalul factor care determină măsura în care IMM-urile au nevoie de finanțare externă este necesarul de capital circulant și de investiții în active corporale. Recapitalizarea FEI va aborda o parte din problemă, dar necesitățile sunt la o scară uriașă.

3.2 CESE salută recapitalizarea FEI. El menționează că Consiliul European din decembrie a solicitat Comisiei și BEI să continue majorarea capitalului FEI și așteaptă rezultatul acestei propuneri. În avizele precedente, Comitetul și-a pus întrebări privind rolul FEI și acum le reiterează ([1]).

3.3 Mărirea capitalului FEI va contribui la realizarea obiectivului de creare a unei capacități de capital de investiții suficientă pentru a sprijini inovarea, cercetarea și dezvoltarea tehnologică a întreprinderilor din toate statele membre. Pentru a atinge acest obiectiv cu cheltuieli bugetare minime, CESE recomandă ca în ședința anuală a FEI să se adopte hotărârea de a se plăti 20 % din profitul net ca dividende. CESE consideră că ar fi util ca dividendele anuale aplicabile în anii 2014-2017 pentru participarea Uniunii la Fond să fie considerate venituri alocate externe și să fie utilizate la acoperirea unei părți a costurilor măririi de capital. CESE sprijină eforturile de a echilibra randamentele politice și financiare ale FEI și de a-i menține pe deplin structura tripartită. În acest sens, Comitetul propune ca mai multe instituții financiare cu orientare similară să fie acceptate ca noi acționari.

3.4 În 1993, atunci când a fost conceput, s-a recomandat ca FEI să sprijine întreprinderile nu numai prin garanții pentru capitalul propriu și împrumuturi, ci și prin instituirea unui fond european de capital de risc în valoare de până la 60 de miliarde EUR. Scopul este de a compensa absența capitalurilor de risc private în Europa în comparație cu America de Nord și de a reduce dependența de împrumuturile cu dobândă fixă, care penalizează întreprinderile nou-înființate sau aflate la începutul activității. În 1994, când a fost înființat FEI, rolul de furnizor de capital de risc era întrucâtva diminuat și rolul de garant al împrumuturilor era cel care domina.

3.5 CESE consideră că FEI ar trebui să aibă un mandat mai ferm decât s-a prevăzut inițial în privința capitalului de risc.

Bruxelles, 25 martie 2014

Președintele
Comitetului Economic și Social European
Henri MALOSSE

([1]) JO C 143, 22.5.2012, p. 10.